

Volný pohyb osob

HISTORICKÝ VÝVOJ
VOLNÝ POHYB PRACOVNÍKŮ
SVOBODA USAZOVÁNÍ

Volný pohyb osob - vývoj

1. Prvotně – jen ekonomicky činné osoby (pracovníci, OSVČ, podnikatelé)
 1. svoboda usazování
 2. volný pohyb pracovníků
 2. Následně i další kategorie osob:
 - o osoby žijící z nezávislých příjmů
 - o důchodci
 - o studenti
 3. 1993 - Občanství EU
- + Schengenské úmluvy - další odstranění překážek, zejména hraničních kontrol

Občanství EU

1. Svoboda pohybu a usazení kdekoli v EU
2. Právo volit a být volen do obecní samosprávy a do EP v místě svého bydliště
3. Diplomatická ochrana pokud členský stát nemá ve 3. zemi zastoupení
4. Konzulární ochrana, a to i když je ve 3. zemi konzulát, ale je daleko
5. Petiční právo k EP
6. Právo obracet se na evropského ombudsmana

Práva osob

- **Primární oprávnění:**
 - o U pracovníků právo uzavírat pracovní poměr, vykonávat práci za odměnu
 - o U OSVČ jde o právo podnikat
 - o U volného pohybu služeb jde o možnost poskytovat a na druhé straně přijímat
- **Sekundární oprávnění** - umožňují výkon primárních:
 - o Volný vstup do jiného členského státu a
 - o právo pobytu kdekoli v EU
- **Komplementární oprávnění:**
 - o Právo na vzdělání, bydlení, sociální zabezpečení, kolektivní vyjednávání.

Omezení volného pohybu osob

1. Omezení pohybu osob všeobecného dopadu
2. Omezení vztahující se k dlouhodobému pobytu na území
3. Specifická omezení týkající se výkonu ekonomických aktivit

Omezení PO všeobecného dopadu

- Základem sekundární úpravy je směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států
- Omezení dopadají na migraci krátkodobou i dlouhodobou:
 - o ochrany veřejného pořádku;
 - o ochrany veřejné bezpečnosti;
 - o ochrany zdraví obyvatelstva

Judikatura ESD

- **Van Duyn:** důvody musí spočívat v osobním jednání jednotlivce
- **CALFA:** Trest vyhoštění nelze uložit automaticky s odsuzujícím trestním rozsudkem. Takovýto trest je možné uložit pouze tehdy, pokud jsou splněny následující podmínky:
 - dotýčný se dopustil závažné trestné činnosti
 - a existuje reálná obava, že páchaní této nebezpečné činnosti bude pokračovat.
 - Pouze tehdy lze trest vyhoštění uložit, ale v žádném případě ne doživotní.

Volný pohyb pracovníků

- Volný pohyb pracovníků je v primárním právu upraven čl.39-42 SES, kde stěžejní úlohu má čl.39, který upravuje volný pohyb pracovníků uvnitř Společenství. – zákaz diskriminace!
- Komise vs. Belgie: **ustanovení čl.39 SES se nevztahují na zaměstnání ve státní službě** (Specifické omezení týkající se výkonu ekonomických aktivit) -

Definice pracovníka

- občan EU, který:
 - vykonává činnost hospodářského charakteru
 - za odměnu
 - podle závazných pokynů svého zaměstnavatele či nadřízeného.
- Za pracovníka jsou dále považovány i osoby, které sice práci aktuálně nemají, avšak aktivně si ji snaží nalézt.

Práva pracovníků

- právo ucházet se o zaměstnání;
- pohybovat se za tím účelem volně na území členských států;
- pobývat v jiném členském státě ES za účelem výkonu zaměstnání;
- zůstat ve státě výkonu zaměstnání i po jeho skončení;

Svoboda usazování

- Oprávněnými: FO & PO
- Usazení:
 1. Primární
 2. Sekundární

Svoboda podnikání může být vymezena takto:

1. Ekonomická výtěžná činnost
2. Permanentní činnost
3. Samostatná výtěžná činnost
4. Přeshraniční charakter činnosti

Sociální zabezpečení migrantů

- nutný doplněk ke svobodě pohybu osob
- pouze koordinace;
- cílem:
 - zabránit diskriminaci v jiných čl.st. při pobírání dávek;
 - zachování nároků;
 - sčítání dob pojištění
- zejména:
 - penze
 - zdravotní péče
 - vzdělávání

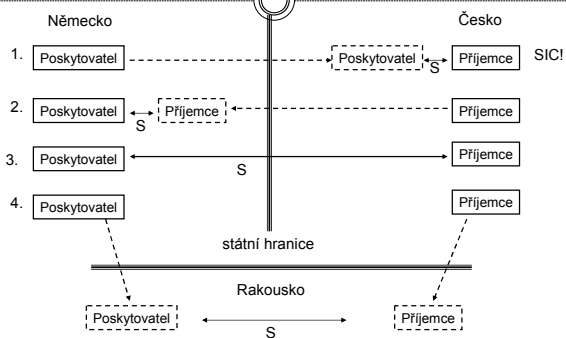
Exkurz - Schengenský prostor

- vznik jednotného prostoru bez vnitřních hranic = odstranění fyzických překážek pohybu zboží a osob;
- zpřísněna vnější kontrola;
- zboží:
 - kontrola v místě určení,
 - daňová evidence, prohlášení podává odesílatel i příjemce,
 - možnost zvláštní kontrol
 - řádné vnější kontroly
- osoby:
 - zpřísnění kontrol vnějších hranic, jen přechody
 - vnitřní hranice, kdekoliv
 - evidence cizinců
 - víza platná do všech států
- policejní spolupráce
 - možnost sledování a pronásledování (vražda, znásilnění, loupež, žhářství, brání rukojmí...)

Volný pohyb služeb

- **Regulace:** čl. 49 SES a následující.
- **Definice služby:**
 - SES mlčí – negativní vymezení + demonstrativní výčet
 - Jedná se o činnosti, **nemateriální povahy**, na které nedopadají ustanovení o volném pohybu zboží, osob a kapitálu
- přijata **směrnice o službách!**

Mody poskytování služeb

Volný pohyb kapitálu

- **Rozlišování:**
 - investice
 - platby („5. svoboda“ - *Případ „Luisi a Carbone“*)
- **Liberalizace investic –**
 - snaha států udržet investice doma
 - Nyní zákaz regulace, liberalizace – od 1994
 - Důležitě i navenek, výjimky přípustné jen vůči 3. státům